

KÄRKÖLÄN KUNTA

KONSERNIOHJE

Kunnanhallitus 14.8.2023 § 153
Kunnanvaltuusto 25.9.2023 § x

SISÄLLYSLUETTELO

1.	Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite	2
2.	Konserniohjeen soveltamisala	2
3.	Konserniohjaus ja -johtaminen	2
3.1	Konsernijohto	2
3.2	Valtuusto	2
3.3	Tarkastuslautakunta	2
3.4	Kunnanhallitus	2
3.5	Pormestari	3
4.	Kärkölä-konserniyhteisöjen velvollisuudet	3
4.1.	Tavoitteiden yhdensuuntaisuus	3
4.2.	Tiedonantovelvollisuus	3
4.3.	Tytäryhteisöjen velvollisuudet	4
5.	Taloushallinto	5
6.	Kirjanpito ja tilikausi	5
7.	Tilintarkastus	5
8.	Rahoitus, sijoitustoiminta ja riskien hallinta	5
8.1.	Rahoitus ja vakuudet	5
8.2.	Sijoitustoiminta	5
8.3.	Riskienhallinta	5
9.	Yhteiset palvelut	6
9.1.	Palvelujen hankinta konserniyhteisöiltä	6
9.2.	Asiakirjojen säilyttäminen	6
9.3.	Hankintatoimi	6
10.	Henkilöstöpolitiikka	6
11.	Konserniohjeiden velvoittavuus	7
12.	Voimaantulo	7

1. Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite

Näillä konserniohjeilla varmistetaan kunnan hyväksymän omistajapolitiikan ja asetettujen tavoitteiden toteutus sekä yhtenäistetään konsernin toimintakulttuuria ja käytäntöjä.

Konserniin kuuluvat yhteisöt toimivat valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttajina ja noudattavat valtuuston ja hallituksen määrittelemää toimintalinjausta ja omistajapolitiikkaa.

2. Konserniohjeen soveltamisala

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Tytäryhteisöksi katsotaan osakeyhtiö, säätiö tai muu sellainen yhteisö, jonka osalta kunta on määräysvallan suhteen emoyhtiön asemassa.

Vuosittain sekä talousarviossa että tilinpäätöksessä todetaan konserniin kuuluvat yhteisöt ja kunnan omistusosuus ja/tai osuus määräysvallasta.

Kuntayhtymien ja osakkuusyhteisöjen ohjaukseen konserniohjeita noudatetaan soveltuvin osin huomioiden näiden yhteisöjen toimintaan hyväksytyt muut toiminta- ja omistajapoliittiset linjaukset.

Lisäksi tytäryhteisöt noudattavat toiminnassaan kunnan hyväksymiä hyvän hallinto- ja johtamistavan - ohjeita.

Konsernin nimi on Kärkölä-konserni.

3. Konserniohjaus ja -johtaminen

3.1 Konsernijohto

Kunnan konsernijohtoon kuuluvat konsernihallinnon johtosäännön mukaisesti kunnanhallitus pormestarin johdolla.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

3.2 Valtuusto

Valtuusto määrittelee kuntalain 13 §:n mukaan konserniohjauksen periaatteet, omistajapolitiikan linjaukset sekä hyväksyy konsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

3.3 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kuntakonsernissa toteutuneet. Tarkastuslautakunnalla on oikeus saada tarvitsemansa selvitykset tytäryhteisöjen toiminnasta ja tilinpäätöksistä. Lisäksi tarkastuslautakunnalla on oikeus tutustua tytäryhteisön toimintaan ja tavoiteasetantaan ja näin arvioida, onko valtuuston asettamat tavoitteet tytäryhteisöissä saavutettu.

3.4 Kunnanhallitus

Kunnanhallitus ohjaa ja koordinoi Kärkölä-konsernin toimintaa ja taloutta. Kunnanhallitus antaa kuntalain 23 §:n nojalla tarvittaessa tytäryhteisöjen toimintaa velvoittavia ohjeita.

Kunnanhallitus

- vastaa, että yhteisöjen toiminnan seuranta kunnan taholta on järjestetty
- seuraa Kärkölä-konserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista
- antaa valtuustolle selvityksen tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta tilinpäätöksen yhteydessä
- tekee esityksen kunnanvaltuustolle kunnan edustajien nimeämiseksi yhteisöjen hallintoelimiin
- antaa ohjeet kunnan edustajille kuntayhtymien yhtymäkokouksissa sekä tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhteisökokouksissa käsiteltäviin asioihin, ellei se tältä osin ole siirtänyt päätösvaltaansa pormestarille tai hallintosäännössä ole toisin määrätty ja
- antaa ohjeet konserniyhteisön hallituksessa toimiville kaupungin edustajille merkittävistä taloudellisista ja toiminnallisista linjaratkaisuista, ellei se tältä osin ole siirtänyt päätösvaltaansa pormestarille tai hallintosäännössä ole toisin määrätty.

3.5 Pormestari

Pormestari vastaa Kärkölä-konsernin operatiivisen toiminnan koordinoinnista ja seurannasta yhteistyössä yhteisöjen hallintoelimiä nimittävien toimitusjohtajien tai vastaavien kanssa. Lisäksi pormestari päättää konsernin sisäisestä työnjaosta ja hallinnon ja talouden koordinoinnista.

Pormestarilla on oikeus osallistua tytäryhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeudella. Pormestari voi nimetä tytäryhteisöön controllerin, sisäisen tarkastajan tai muun edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus yhteisön hallituksessa tai vastaavassa toimielimessä.

Pormestarilla on oikeus yksitaitapauksissa sisäisten selvitysten teettämiseen tytäryhteisöissä, mikäli kunnan omistajapoliittinen etu sitä vaatii. Yhteisöt ovat velvollisia antamaan selvitystoimituksen edellyttämät tiedot.

4. Kärkölä-konserniyhteisöjen velvollisuudet

4.1. Tavoitteiden yhdensuuntaisuus

Tytäryhteisöjen tulee toiminnassaan edistää kunnan strategian ja omistajapoliittisten tavoitteiden toteutumista. Tytäryhteisöjen toiminta-ajatusten tulee tukea kunnan toiminta-ajatusta.

4.2. Tiedonantovelvollisuus

Kunnan tytäryhteisön hallituksen tai sitä vastaavan toimielimen on pyydettyessä annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Kärkölä-konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen toimintasuunnitelmat, toiminnan ja talouden seurantaraportit, tilinpäätökset ja välitilinpäätökset, kokousten esityslistat ja pöytäkirjat tulee toimittaa henkilökohtaisena postina pormestarille.

Konserniin kuuluvien tytä- ja osakkuusyhteisöjen sekä kuntayhtymien on annettava konsernitilinpäätöstä ja mahdollista välitilinpäätöstä varten kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan säännösten ja ohjeiden mukaiset tiedot kunnan taloushallinnon pyytämässä muodossa ja sen antaman aikataulun mukaisesti.

Kärkölä-konsernin toiminnasta on annettava kuntalaisille sellaiset riittävät tiedot, jotka yhteisön asema ja toimintojen luonne huomioon ottaen voidaan antaa. Yhteisön on pyydettyäessä annettava kunnalle sen kuntalaistiedottamista varten tarpeellisia tietoja toiminnastaan. Yhteisön omasta tiedottamisesta vastaavat yhtiön hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja. Yhteisön tiedottamisen tulee tukea Kärkölä-konsernin asettamia tavoitteita ja kunnan viestintäpolitiikkaa.

4.3. Tytäryhteisöjen velvollisuudet

Tytäryhteisöjen toimivan johdon on etukäteen neuvoteltava ennen yhteisönsä päättävien elinten päätöksentekoa pormestarin kanssa asioista, jotka koskevat:

1. toimialamuutoksia
2. toiminnan laajennuksia tai supistuksia
3. merkittäviä omaisuuden luovutuksia
4. merkittäviä investointeja
5. taloudellisen kantokyvyn kannalta merkittäviä lainan ottamiseen tai lainanantoon liittyviä kysymyksiä
6. omaisuuden kiinnittämistä tai vakuuden antamista
7. yhteisön vakuutuspolitiikkaa sekä
8. muuta yhteisön toimintaedellytyksiin ja palvelukykyyn olennaisesti vaikuttavaa toimintaa.

Tytäryhteisöjen tulee, mikäli pormestari harkitsee sen tarpeelliseksi, hankkia etukäteen kunnanhallituksen kannanotto seuraavissa asioissa:

1. yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttamiseen,
2. taloudellisesti merkittäviin tai periaatteellisesti laajakantoisiin toiminnan muutoksiin,
3. merkittävän omaisuuden luovuttamiseen,
4. merkittävien investointikohteiden toteuttamiseen,
5. pantin, takauksen ja muun vastaavan sitoumuksen antamiseen jonkin kolmannen osapuolen velan tai sitoumuksen vakuudeksi,
6. pääomarakenteen muuttamiseen,
7. merkittäviin henkilöstöpoliittisiin ratkaisuihin,
8. osakkeiden ja osuuksien hankintaan sijoitusmielessä, mikäli osakkeiden tai osuuksien hankkimista ja omistamista ei ole erityisesti annettu yhteisön tehtäväksi,
9. pantin, takauksen tai muun vastaavan sitoumuksen antamiseen oman velkansa tai sitoumuksensa täyttämiseksi sekä
10. raha- ja pääomamarkkinoilla olevien johdannaisinstrumenttien käyttöön.

Kunnanhallituksen kokouksen yhteydessä pormestari informoi kunnanhallitusta tämän pykälän perustella tekemistään ratkaisuksista.

5. Taloushallinto

Yleisperiaatteet

Tytäryhteisöt toteuttavat hyväksytyä toiminta-ajatusta vuosittaisissa budjeteissaan. Merkittävien strategisten hankkeiden, investointien ja liiketoiminnan muutosten osalta noudatetaan kohdan 4.3 menettelyä.

Konsernin yhteisön investoinnit, rahoitus-, laina- ja takausasiat valmistellaan yhteistyössä pormestarin ja kunnan taloushallinnon kanssa.

Raportointi

Tytäryhteisö raportoi toiminnastaan ja taloudestaan kunnanhallitukselle neljännesvuosittain. Puolivuosisiraporttiin tulee sisältyä tuloslaskelman ja rahoituslaskelman toteutuminen sekä toiminnallinen katsaus. Vuosisiraportointi tapahtuu tilinpäätöksen yhteydessä. Lisäksi pormestari voi pyytää erillisiä selvityksiä yhteisöjen toiminnasta ja taloudesta.

6. Kirjanpito ja tilikausi

Kärkölä-konserniin kuuluvien yhteisöjen on järjestettävä kirjanpitonsa siten, että kunta voi laatia tilinpäätöksen sille määrätyssä ajassa.

Kärkölä-konsernin yhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi. Tilit on päätettävä tilikautta seuraavan helmikuun loppuun mennessä.

7. Tilintarkastus

Kunnan tilintarkastaja valitaan tytäryhteisöjen tilintarkastajaksi, ellei erikseen muuta sovita.

Tilintarkastajan valinnan valmistelee kunnan tarkastuslautakunta, jonka tehtävänä on kuntalain 71 §:n mukaan huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

8. Rahoitus, sijoitustoiminta ja riskien hallinta

8.1. Rahoitus ja vakuudet

Kärkölä-konsernin rahoitus- ja sijoituspolitiikan tavoitteena on koko konsernin kannalta edullisimmat ratkaisut.

8.2. Sijoitustoiminta

Konserniyhteisöt ovat velvollisia järjestämään sijoitustoimintansa turvallisesti ja mahdollisimman hyvän sijoitustuoton takaavalla tavalla.

8.3. Riskienhallinta

Kärkölä-konsernin riskienhallinta järjestetään noudattaen kunnanhallituksen mahdollisesti antamia ohjeita.

Riskienhallinta ja siihen liittyvä vakuuttamisvastuu on tytäryhteisöillä. Vakuutustarjoukset pyydetään keskitetysti koko Kärkölä-konsernia koskevana ja vakuutukset on solmittava kilpailun voittaneen vakuutusyhtiön kanssa.

9. Yhteiset palvelut

9.1. Palvelujen hankinta konserniyhteisöiltä

Palveluja hankittaessa (hallinto-, tieto-, talous- ja henkilöstöhallinto-, materiaali-, tila- ja kunnossapitopalveluja) on selvitettävä Kärkölä-konsernin tarjoamat palvelut ja niiden kilpailukykyisyys muihin käytettävissä oleviin vaihtoehtoihin nähden.

9.2. Asiakirjojen säilyttäminen

Kärkölä-konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen on tehtävä päätös siitä, mihin pysyvästi säilytettävä asiakirja-aineisto turvaavasti sijoitetaan sen jälkeen, kun yhteisö ei niitä enää toiminnassaan tarvitse.

Mikäli asiakirjat päätetään sijoittaa kunnan keskusarkistoon, on yhteisön noudatettava arkistotoimensa hoidossa soveltuvin osin keskusarkiston ohjeita.

9.3. Hankintatoimi

Kärkölä-konserniin kuuluvien yhteisöjen on noudatettava julkisista hankinnoista annettua lakia ja kunnan hankintaohjeita. Hankintapäätöksiin on liitettävä muutoksenhakuohjaus.

Hankinnoissa on käytettävä hyväksi yhteishankintojen kilpailuttamismahdollisuuksia. (Lahden kaupunkiseudun hankintatoimi).

10. Henkilöstöpolitiikka

Kärkölä-konsernissa noudatetaan soveltuvin osin kunnan henkilöstöpolitiikkaa. Toiminnassa noudatetaan yleisesti hyväksytyjä yhteistoimintalakia ja -periaatteita.

Kunnan henkilöstöstrategia luo perustan henkilöstöpolitiikalle. Henkilöstöpolitiikka suunnataan tulevien haasteiden ennakointiin, jolloin kehittämistyö painottuu organisaatioiden tuloksellisuuden lisäämiseen ja toimintaedellytysten luomiseen.

Henkilöstön sisäinen liikkuvuus konsernin sisällä mahdollistetaan. Henkilöstön rekrytointi turvataan osaltaan tehokkaan henkilöstösuunnittelun avulla. Uuden henkilöstön rekrytoinnissa käytetään hyväksi kunnan rekrytointimenetelmiä ja ohjeita.

Palkkauksessa ja muissa palvelussuhteen ehdoissa noudatetaan kunnan hyväksymiä periaatteita. Työn vaatavuus ja henkilökohtainen työsuoritus otetaan huomioon palkkaperusteissa ja suositaan kannustavia palkkausjärjestelmiä.

Johtaminen on avointa ja yhteistyöhön kannustavaa. Johtamisen tulee tukea henkilöstön osallistumista, luovuutta ja itsenäistä työtötettä.

Mm. henkilöstön osaamistarpeita arvioidaan esihenkilön ja alaisen välisillä, säännöllisillä kehityskeskusteluilla.

Henkilöstön osaamista ja sen ylläpitämistä arvostetaan ja tuetaan. Kärkölä-konsernin järjestämä henkilöstökoulutustarjonta on koko konsernin käytettävissä. Ammattitaitoa kehitetään suunnitelmallisesti täydennyskoulutuksen ja itsenäisen opiskelun tukemisen kautta.

Hallinto- ja toimielinten kokous- ja vuosipalkkioissa noudatetaan kunnan luottamushenkilöiden palkkiosääntöä.

Kunnan palveluksessa oleville henkilöille ei makseta kokouspalkkioita heidän osallistuessa työaikanaan tytäryhteisön hallinnon kokouksiin.

11. Konserniohjeiden velvoittavuus

Konserniohje tulee hyväksyä tytäryhteisön yhtiökokouksessa tai vastaavassa ylimmässä hallintoelimessä sekä jokaisessa soveltamisalaan kuuluvan yhteisön hallituksessa tai vastaavassa toimielimessä.

12. Voimaantulo

Tämä konserniohje tulee voimaan x.x.2023 lukien ja kunnanhallitus voi antaa täsmentäviä ohjeita tulevaksi voimaan samasta ajankohdasta lukien.